

Εναρμονισμένοι δείκτες τιμών καταναλωτή (ΕνΔΤΚ)

Ένας σύντομος οδηγός για χρήστες

Μάρτιος 2004

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΘΕΜΑ 2
Οικονομία
και
δημοσιονομικά

Η Άμεση Ευρώπη είναι μια υπηρεσία που σας βοηθά να βρείτε
απαντήσεις στα ερωτήματά σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Αριθμός δωρεάν τηλεφωνικής κλήσης:
00 800 6 7 8 9 10 11

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το Διαδίκτυο
μέσω της δικτυακής πύλης Europa (<http://europa.eu.int>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2004

ISBN 92-894-7502-1

© Ευρωπαϊκές Κοινοότητες, 2004

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ (ΕνΔΤΚ)

ΕΝΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΧΡΗΣΤΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Εισαγωγή στους ΕνΔΤΚ	3
2. Εννοιολογική βάση και κάλυψη των ΕνΔΤΚ	4
3. Πρόσβαση σε δεδομένα και μεταδεδομένα σχετικά με τον ΕνΔΤΚ	5
4. Βασικά σημεία για τον υπολογισμό των ΕνΔΤΚ.....	7
5. Οι ΕνΔΤΚ – σταθερότητα των τιμών και διεθνείς συγκρίσεις	8
6. Η διαδικασία εναρμόνισης	9
7. Άλλα τεχνικά ζητήματα εναρμόνισης.....	9
8. Κανονισμοί για τον ΕνΔΤΚ.....	10
9. Μελλοντικά μέτρα για την εναρμόνιση	13
Άλλες πληροφορίες για τους ΕνΔΤΚ	14
Σημεία επαφής	14
Άλλοι χρήσιμοι σύνδεσμοι	14
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ — Πλήρης κατάλογος των κανονισμών για τον ΕνΔΤΚ	15

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ (ΕνΔΤΚ)

ΕΝΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΧΡΗΣΤΕΣ

Ο οδηγός αυτός παρέχει μια σύντομη περιγραφή των εναρμονισμένων δεικτών τιμών καταναλωτή (ΕνΔΤΚ). Το κοινό στο οποίο απευθύνεται είναι μη ειδικοί χρήστες των ΕνΔΤΚ, συμπεριλαμβανομένων αναλυτών και σχολιαστών, οι οποίοι επιθυμούν να αποκτήσουν μια γενική εικόνα των εν λόγω δεικτών τιμών.

Ο παρών οδηγός περιλαμβάνει επίσης παραπομπές και συνδέσμους με λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τους ΕνΔΤΚ και έναν κατάλογο σημείων επαφής για περαιτέρω ενημέρωση. Στον οδηγό αυτό επισυνάπτεται κατάλογος όλων των νομικά δεσμευτικών κανονισμών για τους ΕνΔΤΚ.

1. Εισαγωγή στους ΕνΔΤΚ

Οι δείκτες τιμών καταναλωτή (ΔΤΚ) είναι οικονομικοί δείκτες που καταρτίζονται για τη μέτρηση των διαχρονικών μεταβολών στις τιμές των καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών που αποκτώνται, χρησιμοποιούνται ή πληρώνονται από τα νοικοκυριά.

Οι ΔΤΚ χρησιμοποιούνται για πολλούς διαφορετικούς σκοπούς, όπως, μεταξύ άλλων: ως οδηγός για τη νομισματική πολιτική· για την τιμαριθμική αναπροσαρμογή των εμπορικών συμβάσεων, των μισθών, των παροχών κοινωνικής προστασίας ή των χρηματοοικονομικών μέσων· ως εργαλείο για τον αποπληθωρισμό των εθνικών λογαριασμών ή τον υπολογισμό των μεταβολών στην εγχώρια κατανάλωση ή στο επίπεδο διαβίωσης.

Οι ΕνΔΤΚ είναι ένα σύνολο δεικτών τιμών καταναλωτή της ΕΕ που υπολογίζονται σύμφωνα με μια εναρμονισμένη προσέγγιση και ένα ενιαίο σύνολο ορισμών. Οι βασικοί ΕνΔΤΚ είναι:

- Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή της Νομισματικής Ένωσης (ΔΤΚΝΕ) – αθροιστικοί δείκτες που καλύπτουν τις χώρες της ευρωζώνης.
- Ο Ευρωπαϊκός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕυρΔΤΚ) – για τη ζώνη του ευρώ συν τις άλλες χώρες της ΕΕ.
- Οι εθνικοί ΕνΔΤΚ – για καθένα από τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Εκτός από αυτούς, υπάρχουν επίσης ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΔΤΚΕΟΧ), ΕνΔΤΚ για τις χώρες του ΕΟΧ και προσωρινοί ΕνΔΤΚ για τις υπό ένταξη και τις υποψήφιες χώρες ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ **Χώρες της ζώνης του ευρώ:** Βέλγιο, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πορτογαλία, Φινλανδία.

Χώρες της ΕΕ: οι χώρες της ζώνης του ευρώ συν Δανία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο.

Χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου: οι χώρες της ΕΕ συν Ισλανδία, Νορβηγία.

Υπό ένταξη χώρες: Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Κύπρος, Λεττονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία, Σλοβενία, Σλοβακική Δημοκρατία.

Υποψήφιες χώρες: οι υπό ένταξη χώρες συν Βουλγαρία, Ρουμανία και Τουρκία.

(Το Μάρτιο του 2004).

Ο ΔΤΚΝΕ και ο ΕυρΔΤΚ υπολογίζονται από τη Eurostat χρησιμοποιώντας στατιστικές που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη για τις μεταβολές τιμών και καταναλωτικών προτύπων στην οικονομική τους επικράτεια. Όπως επεξηγείται παρακάτω, η ομαδοποίηση μεταξύ χωρών χρησιμοποιεί συντελεστές στάθμισης των χωρών για την «τελική νομισματική καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών».

Οι ΕνΔΤΚ μπορούν, κατά κανόνα, να αποτελέσουν αντικείμενο αναθεώρησης, ιδίως όταν είναι διαθέσιμες νέες ή βελτιωμένες πληροφορίες.

Προσωρινές εκτιμήσεις

Η Eurostat δημοσιεύει επίσης κάθε μήνα μια «προσωρινή εκτίμηση» για το ΔΤΚΝΕ. Η προσωρινή αυτή εκτίμηση βασίζεται στα αποτελέσματα των πρώτων χωρών που δημοσιεύουν τις εθνικές τους εκτιμήσεις και στα στοιχεία για τις τιμές ενέργειας. Δίδει μια πρώτη ένδειξη για την πιθανή τελική μορφή του ΔΤΚΝΕ όταν θα είναι διαθέσιμο το σύνολο των στοιχείων.

2. Εννοιολογική βάση και κάλυψη των ΕνΔΤΚ

Στόχος των ΕνΔΤΚ είναι να καλύψουν το πλήρες φάσμα της τελικής καταναλωτικής δαπάνης για όλα τα είδη νοικοκυριών ώστε να δοθεί μια έγκαιρη και σαφής εικόνα του πληθωρισμού.

Εννοιολογικά, οι ΕνΔΤΚ είναι περισσότερο «δείκτες τιμών τύπου Laspeyres» παρά «δείκτες κόστους ζωής», πράγμα που αντικατοπτρίζει τον καιρίο ρόλο τους στη μέτρηση της σταθερότητας των τιμών. Κατά συνέπεια, οι ΕνΔΤΚ μπορούν να θεωρηθούν ότι μετρούν, γενικά, τις τιμές ενός καθορισμένου (σταθερού) προτύπου δαπανών – παρά ότι βασίζονται σε οικονομικές αντιλήψεις περί ωφέλειας του καταναλωτή. Οι εννοιολογικές διαφορές μεταξύ των δύο ειδών δεικτών τιμών δεν οδηγούν, κατά κανόνα, σε ουσιαστικές διαφορές πρακτικής, αλλά, για λεπτομερέστερη ενημέρωση σχετικά με το θέμα αυτό, δίδονται ορισμένες παραπομπές στο τέλος του παρόντος οδηγού.

Η κάλυψη των ΕνΔΤΚ ορίζεται με βάση την «τελική νομισματική καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών», με αναφορά στις έννοιες των εθνικών λογαριασμών του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΛ 1995).

Ορισμένες πρακτικές συνέπειες της χρήσης της «τελικής νομισματικής καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών» είναι:

- Η γεωγραφική και πληθυσμιακή κάλυψη περιλαμβάνει όλες τις αγορές που πραγματοποιούνται από τα νοικοκυριά στην επικράτεια μιας χώρας ανεξαρτήτως αν είναι μόνιμοι ή μη μόνιμοι κάτοικοι (η αποκαλούμενη «έννοια της εντοπιότητας»).
- Οι ΕνΔΤΚ καλύπτουν τις τιμές που καταβάλλονται για αγαθά και υπηρεσίες στο πλαίσιο νομισματικών συναλλαγών. Έτσι, για παράδειγμα, εξαιρούνται ορισμένες αμοιβές και φόροι που πληρώνονται στο κράτος για άδειες (όταν δεν λαμβάνεται ως αντάλλαγμα κάποιο αντίστοιχο αγαθό ή υπηρεσία).
- Οι μετρούμενες τιμές είναι αυτές που πραγματικά πληρώνουν οι καταναλωτές και, για παράδειγμα, περιλαμβάνουν φόρους πωλήσεων επί των προϊόντων, όπως ο φόρος προστιθεμένης αξίας, και εποχιακές εκπτώσεις.

- Οι ΕνΔΤΚ δεν περιλαμβάνουν δαπάνες για τόκους και άλλες πιστωτικές επιβαρύνσεις, θεωρώντας τα μάλλον ως χρηματοδοτικά έξοδα παρά ως καταναλωτική δαπάνη.

Διαφορές μεταξύ των ΕνΔΤΚ και των εθνικών ΔΤΚ

Οι διαφορές μεταξύ των ΕνΔΤΚ και των επιμέρους εθνικών ΔΤΚ ενδέχεται μερικές φορές να είναι σημαντικές στην πράξη. Οι διαφορές έχουν, σε γενικές γραμμές, ελαχιστοποιηθεί αν και οι εθνικοί ΔΤΚ χρησιμοποιούν τις δικές τους εθνικές μεθοδολογίες. Σε πολλές χώρες οι εθνικοί ΔΤΚ δημιουργήθηκαν για να εξυπηρετήσουν διάφορους σκοπούς, για παράδειγμα να χρησιμεύσουν ως «δείκτες κόστους ζωής» ή ως «αντισταθμιστικοί δείκτες», και ορισμένες από τις θεμελιώδεις έννοιες και μεθόδους των εθνικών ΔΤΚ είναι ακατάλληλες για τους ΕνΔΤΚ ως «καθαρό» μέσο μέτρησης του πληθωρισμού (επίδρασης του πληθωρισμού στην αγοραστική δύναμη).

Ορισμένα παραδείγματα διαφορών μεταξύ των ΕνΔΤΚ και των εθνικών ΔΤΚ είναι τα εξής:

- Η αντιμετώπιση της επιδοτούμενης υγειονομικής περίθαλψης και εκπαίδευσης. Ο ΕνΔΤΚ περιλαμβάνει την καθαρή τιμή που πληρώνουν οι καταναλωτές (μετά τις επιστροφές), ενώ μερικοί ΔΤΚ δεν περιλαμβάνουν τις αγορές αυτές ή καταγράφουν ακαθάριστες τιμές.
- Η αντιμετώπιση της ιδιοκατοίκησης. Στους ΕνΔΤΚ, εξαιρούνται επί του παρόντος τα τεκμαρτά μισθώματα για τις δαπάνες στέγασης σε περίπτωση ιδιοκατοίκησης. Ωστόσο, σχεδιάζεται ένας δείκτης ο οποίος βασίζεται στο κόστος αγοράς στέγης για ενδεχόμενο συνυπολογισμό στο μέλλον. Θα καταρτιστεί ξεχωριστά από τους ΕνΔΤΚ, σε πειραματική βάση, πριν να ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση για ενσωμάτωσή του στους ΕνΔΤΚ. Οι εθνικοί ΔΤΚ χρησιμοποιούν ποικίλες μεθόδους – για παράδειγμα ορισμένοι χρησιμοποιούν μια προσέγγιση που εμπεριέχει τα τεκμαρτά μισθώματα, μερικοί συμπεριλαμβάνουν τους τόκους των ενυπόθηκων δανείων, ενώ άλλοι εξαιρούν εντελώς τις δαπάνες στέγασης στις οποίες υποβάλλονται οι ιδιοκατοικούντες.
- Ο μαθηματικός τύπος άθροισης που χρησιμοποιείται στο πιο αναλυτικό επίπεδο στρωματοποίησης στον υπολογισμό των δεικτών για την παραγωγή στοιχειωδών αθροίσεων. Οι ΕνΔΤΚ χρησιμοποιούν λόγους αριθμητικών ή γεωμετρικών μέσων όρων τιμών, ενώ μερικοί εθνικοί ΔΤΚ χρησιμοποιούν άλλους μαθηματικούς τύπους.
- Η γεωγραφική και πληθυσμιακή κάλυψη. Οι ΕνΔΤΚ καλύπτουν όλες τις δαπάνες στην επικράτεια, των μόνιμων κατοίκων και των επισκεπτών, ενώ στόχος μερικών εθνικών ΔΤΚ είναι να καλύψουν τις δαπάνες των μόνιμων κατοίκων τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και στην αλλοδαπή.

3. Πρόσβαση σε δεδομένα και μεταδεδομένα σχετικά με τον ΕνΔΤΚ

Οι ΕνΔΤΚ δημοσιεύονται κάθε μήνα βάσει αυστηρού, σύντομου και προαναγγελθέντος χρονοδιαγράμματος – κατά κανόνα, 17 έως 19 ημέρες μετά τη λήξη του μήνα αναφοράς. Οι προσωρινές εκτιμήσεις του ΕνΔΤΚ δημοσιοποιούνται συνήθως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα αναφοράς .

Δεδομένα

Τα δεδομένα σχετικά με τον ΕνΔΤΚ που δημοσιοποιούνται κάθε μήνα καλύπτουν τους ίδιους τους δείκτες τιμών, τους ετήσιους μέσους δείκτες τιμών και τα ποσοστά μεταβολής, καθώς και τα μηνιαία και ετήσια ποσοστά μεταβολής. Κανένα από τα δεδομένα αυτά δεν υφίσταται εποχιακή διόρθωση.

Εκτός από τους ΕνΔΤΚ για το σύνολο των ειδών, διατίθεται ένα φάσμα περίπου 100 δεικτών για διάφορα αγαθά και υπηρεσίες. Οι κύριοι τίτλοι είναι οι εξής:

- Διατροφή
- Αλκοολούχα ποτά και καπνός
- Ένδυση-υπόδηση
- Στέγαση
- Οικιακός εξοπλισμός
- Υγεία
- Μεταφορές
- Επικοινωνίες
- Αναψυχή και πολιτισμός
- Εκπαίδευση
- Ξενοδοχεία και εστιατόρια
- Διάφορα

Επιπλέον δημοσιοποιείται μια σειρά ειδικών αθροίσεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται:

- ο ΕνΔΤΚ χωρίς ενέργεια,
- ο ΕνΔΤΚ χωρίς ενέργεια, τρόφιμα, αλκοολούχα ποτά και καπνό,
- ο ΕνΔΤΚ χωρίς μη επεξεργασμένα τρόφιμα,
- ο ΕνΔΤΚ χωρίς ενέργεια και εποχιακά προϊόντα,
- ο ΕνΔΤΚ χωρίς καπνό.

Διατίθενται επίσης οι συντελεστές στάθμισης ομαδοποιημένων αγαθών και υπηρεσιών και για κάθε χώρα μεμονωμένα.

Όλοι οι ΕνΔΤΚ (ο πλήρης κατάλογος των επιμέρους δεικτών και των ειδικών αθροίσεων) διατίθενται μέσω του ιστότοπου της Eurostat (theme: economy and finance) και της ιστοσελίδας «Euro-indicators» (στατιστικό θέμα: consumer prices).

Η ιστοσελίδα «Euro-indicators» παρέχει ταχεία πρόσβαση στα τελευταία βασικά στοιχεία και στους σημαντικότερους υποδείκτες. Ο ιστότοπος της Eurostat παρέχει επίσης πρόσβαση στα μηνιαία δελτία τύπου και στη μηνιαία έκδοση «Statistics in Focus – Economy and Finance – Theme 2» (που περιλαμβάνει περισσότερες λεπτομέρειες).

Μεταδεδομένα

Ο ιστότοπος της Eurostat παρέχει επίσης πρόσβαση στη «Compendium of HICP reference documents», που περιέχει τις λεπτομερείς εκθέσεις που υποβλήθηκαν το 1998 και το 2000 από την Επιτροπή στο Συμβούλιο, τους κανονισμούς και τις κατευθυντήριες γραμμές για τον ΕνΔΤΚ και ορισμένες τεχνικές σημειώσεις.

4. Βασικά σημεία για τον υπολογισμό των ΕνΔΤΚ

Τα αποτελέσματα από τη διαδικασία εναρμόνισης, όσον αφορά την πρόοδο που σημειώθηκε σε μια σειρά τεχνικών ζητημάτων, εκτίθενται παρακάτω στον παρόντα οδηγό. Ως πρόλογο, το τμήμα αυτό παρέχει ορισμένες σύντομες πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται στους ΕνΔΤΚ επιλεγμένα ζητήματα υπολογισμού.

Τιμοληψία

Η τιμοληψία στα κράτη μέλη πραγματοποιείται συνήθως με συνδυασμό επισκέψεων (σε τοπικούς εμπόρους λιανικής πώλησης και παρόχους υπηρεσιών) και κεντρικής συλλογής (μέσω ταχυδρομείου, τηλεφώνου, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και διαδικτύου). Πρόσφατα μάλιστα, ένα κράτος μέλος χρησιμοποίησε για πρώτη φορά στον ΕνΔΤΚ «δεδομένα σάρωσης (scanner data)» λιανικού εμπορίου (στοιχεία που καταγράφονται ηλεκτρονικά τη στιγμή που οι καταναλωτές πληρώνουν τις αγορές τους στα ταμεία).

Διόρθωση της ποιότητας

Η ανάγκη για διόρθωση της ποιότητας προκύπτει λόγω του ότι η φύση των αγαθών και υπηρεσιών μεταβάλλεται με το πέρασμα του χρόνου. Για παράδειγμα, δεν είναι δυνατή η απλή σύγκριση της τιμής ενός συγκεκριμένου αυτοκινήτου με ένα «παρόμοιο» που πωλήθηκε πέντε χρόνια πριν. Στο μεταξύ, η ποιότητα του εν λόγω αυτοκινήτου έχει αλλάξει – η σύγκριση των τιμών πρέπει να λαμβάνει υπόψη την αλλαγή ποιότητας. Ο στατιστολόγος που ειδικεύεται στον τομέα των τιμών πρέπει επομένως να προβεί σε διόρθωση της ποιότητας – δηλαδή, πρέπει να εκτιμήσει ποιο μέρος της συνολικής μεταβολής της τιμής μεταξύ των δύο οχημάτων οφειλόταν πράγματι σε μεταβολή της ποιότητας του αυτοκινήτου και ποιο μέρος αποτελεί πραγματική μεταβολή της τιμής.

Η πλειονότητα των εμπειρογνομόνων σε θέματα δεικτών τιμών θεωρεί ότι η "διόρθωση ποιότητας" αποτελεί ένα από τα πλέον σημαντικά και δυσεπίλυτα προβλήματα, αν όχι το πλέον σημαντικό και δύσκολο πρόβλημα, στη δημιουργία του δείκτη τιμών καταναλωτή. Για τους ΕνΔΤΚ υπάρχουν ελάχιστα πρότυπα διόρθωσης της ποιότητας – πρέπει να γίνονται σαφείς διορθώσεις της ποιότητας όποτε είναι δυνατόν και η συνολική μεταβολή της τιμής δεν θα πρέπει να αποδίδεται σε ποιοτικές διαφορές χωρίς αιτιολόγηση. Στην πράξη, όλα τα κράτη μέλη κάνουν διορθώσεις για τη μεταβαλλόμενη ποιότητα αγαθών και υπηρεσιών στους ΕνΔΤΚ – χρησιμοποιώντας μια σειρά άμεσων και έμμεσων μεθόδων. Εντούτοις, όπως εξηγείται παρακάτω στο σημείο «Μελλοντικά μέτρα για την εναρμόνιση», θα χρειαστεί περαιτέρω προσδιορισμός των μεθόδων που πρέπει να εφαρμόζονται προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η μεταβολή της ποιότητας.

Το καλάθι αγαθών και υπηρεσιών και η στάθμιση

Στην πραγματικότητα, η κατανομή αγορών αγαθών και υπηρεσιών και η ακριβής φύση ορισμένων από αυτά καθαυτά τα αγαθά και τις υπηρεσίες ποικίλλουν από χώρα σε χώρα - δεν υπάρχει ομοιόμορφο καλάθι που να ισχύει για όλες τις χώρες. Οι ΕνΔΤΚ αντικατοπτρίζουν αυτήν την πραγματικότητα βασιζόμενοι στις τιμές και στις δαπάνες που είναι αντιπροσωπευτικές σε κάθε χώρα και όχι σε ένα μέσο «ευρωπαϊκό καλάθι».

Οι συντελεστές στάθμισης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των ΕνΔΤΚ σε μια χώρα μπορεί να συνδέονται με μια περίοδο μέχρι επτά ετών πριν από το τρέχον έτος. Ωστόσο, για να ελαχιστοποιηθεί ο ενδεχόμενος κίνδυνος μη συγκρισιμότητας, πρέπει να γίνονται διορθώσεις κάθε χρόνο για ιδιαίτερα μεγάλες μεταβολές των προτύπων των δαπανών. Οι ΕνΔΤΚ πρέπει οπωσδήποτε να καλύπτουν τα προσφάτως σημαντικά αγαθά και υπηρεσίες. Ειδικοί κανόνες αφορούν περιπτώσεις πρόσθετης εισαγωγής τιμών για

αγαθά και υπηρεσίες που παρέχονταν προηγουμένως δωρεάν και άλλοι κανόνες αφορούν το άνοιγμα των αγορών σε νέους προμηθευτές – πράγμα το οποίο ενδέχεται, στην πράξη, να ωφελήσει τους καταναλωτές.

Υπολογισμός και ομαδοποίηση

Για την παραγωγή συγκρίσιμων αποτελεσμάτων, οι ΕνΔΤΚ κάθε χώρας πρέπει να καταρτίζονται βάσει ειδικού μαθηματικού τύπου (ο λόγος αριθμητικών ή γεωμετρικών μέσων όρων αλλά όχι ο αριθμητικός μέσος των σχετικών τιμών).

Ο ΔΤΚΝΕ υπολογίζεται ως σταθμικός μέσος όρος των χωρών της ευρωζώνης. Οι συντελεστές στάθμισης των χωρών προκύπτουν από δεδομένα εθνικών λογαριασμών για την «τελική νομισματική καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών». Για τις αθροίσεις του ΕνΔΤΚ της ΕΕ και του ΕΟΧ, η ευρωζώνη αντιμετωπίζεται ως ενιαία οντότητα στην οποία προστίθενται εν συνεχεία τα δεδομένα για τις άλλες χώρες (και εδώ οι συντελεστές στάθμισης χρησιμοποιούν δεδομένα εθνικών λογαριασμών που μετατρέπονται σε μονάδες αγοραστικής δύναμης).

Στην ΕΕ συνολικά χρησιμοποιούνται πάνω από ένα εκατομμύριο παρατηρήσεις τιμών για το μηνιαίο υπολογισμό των ΕνΔΤΚ.

5. Οι ΕνΔΤΚ – σταθερότητα των τιμών και διεθνείς συγκρίσεις

Οι δείκτες τιμών καταναλωτή έχουν πολλές πιθανές χρήσεις (π.χ. για την τιμαριθμική αναπροσαρμογή των κοινωνικών παροχών ή των συμβάσεων και ως εισροές σε άλλες οικονομικές αναλύσεις), αλλά η κινητήρια δύναμη γι' αυτό το σχέδιο εναρμόνισης ήταν η χρήση τους ως κύριο μέτρο ελέγχου της σταθερότητας των τιμών στη ζώνη του ευρώ. Οι ΕνΔΤΚ δημιουργήθηκαν με σκοπό να αποτελέσουν το καλύτερο μέτρο για διεθνείς συγκρίσεις του πληθωρισμού των νοικοκυριών στη ζώνη του ευρώ και την ΕΕ.

Στα αρχικά στάδια του σχεδίου για τους ΕνΔΤΚ, η σημαντικότερη χρήση των ΕνΔΤΚ αφορούσε την αξιολόγηση της σταθερότητας των τιμών και της σύγκλισης των τιμών – που ήταν απαραίτητες προϋποθέσεις για την είσοδο στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Πρόσφατα, το επίκεντρο του ενδιαφέροντος μετατοπίστηκε προς τις αθροίσεις ομάδων χωρών – και ιδίως προς το ΔΤΚΝΕ. Αυτή η μετατόπιση της έμφασης εκφράζει το στόχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για σταθερότητα των τιμών και την άποψη ότι οι ΕνΔΤΚ είναι το καταλληλότερο μέσο μέτρησης τιμών για την αξιολόγηση της σταθερότητάς τους (η ΕΚΤ έχει ορίσει τη σταθερότητα των τιμών ως μία ετήσια αύξηση του ΔΤΚΝΕ κατώτερη του 2%, η οποία πρέπει να διατηρηθεί μεσοπρόθεσμα). Το 2003, η ΕΚΤ επιβεβαίωσε εκ νέου το στόχο της για τον πληθωρισμό και πρόσθεσε: «Παράλληλα, το διοικητικό συμβούλιο συμφώνησε ότι, στο πλαίσιο της διατήρησης της σταθερότητας των τιμών, θα καταβάλλει προσπάθειες για να διατηρήσει σε μεσοπρόθεσμη βάση ποσοστά πληθωρισμού παραπλήσια του 2%».

Η επικέντρωση των ΕνΔΤΚ στη μέτρηση της σταθερότητας και της σύγκλισης των τιμών και στις διεθνείς συγκρίσεις δεν σημαίνει ότι ένα ευρύτερο φάσμα χρηστών δεν θα πρέπει ή δεν μπορεί να τους χρησιμοποιεί για άλλους σκοπούς. Ανάλογα με το συγκεκριμένο σκοπό τον οποίο έχει υπόψη ο χρήστης, οι ΕνΔΤΚ ενδέχεται να αποτελούν τις καλύτερες διαθέσιμες στατιστικές τιμών. Όλοι οι χρήστες των ΕνΔΤΚ πρέπει, ωστόσο, να σημειώσουν ότι οι ΕνΔΤΚ είναι αναθεωρήσιμοι δείκτες και ενδέχεται να αλλάξουν μετά τη δημοσίευση των πρώτων αποτελεσμάτων.

6. Η διαδικασία εναρμόνισης

Νομική βάση

Το πρώτο ορόσημο στην ανάπτυξη ΕνΔΤΚ, τον Οκτώβριο του 1995, ήταν η έκδοση κανονισμού του Συμβουλίου που ορίζει τη νομική βάση για τη θέσπιση μιας εναρμονισμένης μεθοδολογίας για την κατάρτιση συγκρίσιμων ΔΤΚ, όπως απαιτείται από τα κριτήρια σύγκλισης στη συνθήκη του Μάαστριχτ.

Διαδικασία

Το πρόγραμμα για την ανάπτυξη μιας εναρμονισμένης μεθοδολογίας βασίστηκε στην ενεργό συμμετοχή εμπειρογνομόνων των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών της ΕΕ σε θέματα τιμών, υπό τον συντονισμό και την καθοδήγηση της Eurostat.

Η ομάδα εργασίας για τον ΕνΔΤΚ αποτέλεσε την πλατφόρμα για την ανάπτυξη του σχεδίου. Η ομάδα εργασίας, αποτελούμενη από εκπροσώπους της Eurostat, των κρατών μελών, του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και των υποψήφιων χωρών, ωφελήθηκε επίσης από τη συμμετοχή εκπροσώπων των χρηστών – από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, τις εθνικές κεντρικές τράπεζες και τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων της Επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Συμβουλευτική Επιτροπή Στατιστικής Πληροφόρησης στον Οικονομικό και Κοινωνικό Τομέα (CEIES) συμμετείχε επίσης τα πρώτα χρόνια.

Για όλη τη νομοθεσία σχετικά με τους ΕνΔΤΚ ζητείται η γνώμη της Επιτροπής Στατιστικού Προγράμματος - της υψηλότερου επιπέδου Επιτροπής της ΕΕ για στατιστικές εργασίες.

Ελάχιστα πρότυπα

Η προσέγγιση που επελέγη για την εναρμόνιση περιελάμβανε, πρώτα απ' όλα, την έκδοση κανονισμού πλαισίου του Συμβουλίου για τη θέσπιση των γενικών αρχών και του πεδίου εφαρμογής των ΕνΔΤΚ. Η βάση αυτή διευρύνθηκε, με την πάροδο των ετών, χρησιμοποιώντας μια σειρά νομικά δεσμευτικών εκτελεστικών κανονισμών, καθένας από τους οποίους αφορούσε έναν ή περισσότερους ειδικούς τομείς μεθοδολογίας. Οι μέθοδοι που προσδιορίζονται στους εν λόγω κανονισμούς μπορούν κατά κανόνα να εφαρμοστούν με κάποια ευελιξία, δεδομένου ότι απαιτείται συγκρισιμότητα με ανοχή μόνο 0,1 ποσοστιαία μονάδα προς οποιαδήποτε κατεύθυνση στο επίπεδο των συνολικών δεικτών. Στόχος ήταν μάλλον η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων παρά η εφαρμογή ενιαίων μεθόδων σε όλες τις περιπτώσεις.

Κατά τη διάρκεια του έργου εναρμόνισης, η Επιτροπή παρείχε οικονομική υποστήριξη στα κράτη μέλη για να τα βοηθήσει να υλοποιήσουν τις απαιτούμενες εργασίες. Δόθηκε επίσης τεχνική βοήθεια στις υποψήφιες χώρες.

7. Άλλα τεχνικά ζητήματα εναρμόνισης

Προτεραιότητες εναρμόνισης

Κατά την έναρξη του προγράμματος εναρμόνισης καταρτίστηκε ο ακόλουθος κατάλογος ενδεχόμενων σημαντικών τεχνικών ζητημάτων, με βάση τις απόψεις των εμπειρογνομόνων σε θέματα ΔΤΚ των κρατών μελών. Στον πίνακα παρουσιάζεται η σημασία την οποία θεωρούνταν ότι θα μπορούσε να έχει *a-priori* κάθε θέμα στη διεθνή συγκρισιμότητα. Ο

κατάλογος αυτός αποτέλεσε τον οδηγό για μεγάλο μέρος των εργασιών εναρμόνισης που αναλήφθηκαν έκτοτε.

Ζητήματα σχετικά με τη συγκρισιμότητα των ΕνΔΤΚ

Ζήτημα	Μακροπρόθεσμες συνέπειες	Βραχυπρόθεσμες συνέπειες
Ποιοτική προσαρμογή	3	1
Τύπος στοιχειωδών αθροίσεων	2	1
Ηλικία συντελεστών στάθμισης των ειδών	2	1
Ελλείπουσες παρατηρήσεις / αντικαταστάσεις	2	1
Κατάρτιση του βασικού δείκτη	2	0
Προετοιμασία / απόρριψη δεδομένων	1	1
Ένταξη / εξαίρεση ομάδων ειδών	1	0
Επαναπροσδιορισμός της βάσης των τιμών στάθμισης	1	0
Αριθμός στοιχειωδών αθροίσεων	0	2
Αντιπροσωπευτικά είδη έναντι τυχαίας δειγματοληψίας	0	2
Περιφερειακές διαφορές	0	2
Τύποι καταστημάτων τιμοληψίας	0	2
Σφάλμα δειγματοληψίας	0	2
Εκπτώσεις (εφόσον δεν διαφοροποιούνται με τη πάροδο του χρόνου)	0	0

Επεξήγηση του πίνακα: 3 = πολύ πιθανό, 2 = πιθανό, 1 = δυνατό, 0 = μη πιθανό

Η υψηλότερη προτεραιότητα δόθηκε στα ζητήματα με τη μεγαλύτερη πιθανότητα μακροπρόθεσμων συνεπειών και εκπονήθηκε ένα πρόγραμμα εργασίας ευρέος φάσματος. Τα μέχρι σήμερα κυριότερα επιτεύγματα φαίνονται από την πρόοδο που παρουσιάζεται παρακάτω σχετικά με τους κανονισμούς για τον ΕνΔΤΚ.

8. Κανονισμοί για τον ΕνΔΤΚ

Το τμήμα αυτό παρουσιάζει, με χρονολογική σειρά, τα κυριότερα θέματα που καλύπτονται από διάφορους κανονισμούς για τον ΕνΔΤΚ, οι οποίοι εφαρμόζονται από το 1995. Έτσι, εντοπίζει τα κύρια τεχνικά ζητήματα που έχουν αντιμετωπιστεί και δίδει μια ιδέα της προόδου που σημειώθηκε. Οι πλήρεις αναφορές στους κανονισμούς εμφανίζονται στο παράρτημα του παρόντος οδηγού.

Το 1995, ο πρώτος κανονισμός του Συμβουλίου όρισε τη νομική βάση για τη θέσπιση μιας εναρμονισμένης μεθοδολογίας για την κατάρτιση ΔΤΚ στα κράτη μέλη. Έδωσε επίσης μερικούς βασικούς ορισμούς που πρέπει να εφαρμόζονται και θέσπισε τους πρώτους κανόνες για θέματα όπως το αρχικό πεδίο εφαρμογής των δεικτών, το χρονοδιάγραμμα και η συχνότητα παραγωγής και δημοσίευσής τους. Όρισε επίσης διατάξεις για τη χρηματοδότηση των ενδεχομένως αναγκαίων πρόσθετων εργασιών στα κράτη μέλη.

Το 1996, ένας κανονισμός της Επιτροπής όρισε μια σειρά προτύπων:

- η αρχική κάλυψη αγαθών των ΕνΔΤΚ – ουσιαστικά όλα τα αγαθά και οι υπηρεσίες που διατίθενται στην εγχώρια αγορά, αλλά με σταδιακή εισαγωγή για ορισμένα είδη και την ειδική εξαίρεση άλλων (πολύ λίγων).
- η αντιμετώπιση των προσφάτως σημαντικών αγαθών και υπηρεσιών – όλα τα είδη προϊόντων με συντελεστή στάθμισης τουλάχιστον το ένα τοις χιλίοις πρέπει να καλύπτονται.
- ο μαθηματικός τύπος στοιχειωδών αθροίσεων – απαγόρευση της χρήσης του αριθμητικού μέσου των σχετικών τιμών εκτός από την περίπτωση που μπορεί να αποδειχθεί ότι δεν επηρεάζει τη συγκρισιμότητα.
- ελάχιστα πρότυπα διόρθωσης της ποιότητας – πρέπει να γίνονται σαφείς διορθώσεις της ποιότητας όποτε είναι δυνατόν και η συνολική μεταβολή της τιμής δεν θα πρέπει να αποδίδεται σε ποιοτικές διαφορές χωρίς αιτιολόγηση.
- δειγματοληψία – το δείγμα πρέπει να είναι επαρκώς αντιπροσωπευτικό των προϊόντων λαμβάνοντας υπόψη τις διακυμάνσεις των τιμών τους. Το δείγμα-στόχος πρέπει να διατηρείται.
- ελλείπουσες παρατηρήσεις τιμών – η πιο πρόσφατη παρατήρηση δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί για περισσότερο από δύο μήνες.
- η ταξινόμηση που πρέπει να χρησιμοποιείται (η τότε προσωρινή έκδοση της διεθνούς ταξινόμησης COICOP) και το επίπεδο των υποδεικτών που πρέπει να υπολογίζονται (μια υποδιαίρεση των ομάδων COICOP).

Οι κανονισμοί του 1996 και του 1997 όρισαν:

- διατάξεις για τη διαβίβαση στοιχείων σχετικά με τον ΕνΔΤΚ στη Eurostat.
- ελάχιστα πρότυπα για την ποιότητα των συντελεστών στάθμισης των ΕνΔΤΚ – οι συντελεστές στάθμισης θα πρέπει να σχετίζονται με μια περίοδο αναφοράς μέχρι επτά ετών πριν από το έτος του δείκτη. Θα πρέπει επίσης να διενεργούνται έλεγχοι κάθε χρόνο για να διαπιστώνεται αν έχουν επέλθει σημαντικές αλλαγές και αν έχουν γίνει οι τυχόν απαραίτητες επιλεκτικές διορθώσεις.

Το 1998, τρεις επιπλέον κανονισμοί:

- διεύρυναν την κάλυψη των προϊόντων στους ΕνΔΤΚ για να συμπεριληφθούν μερικά αγαθά και υπηρεσίες που εξαιρούνταν μέχρι τότε (π.χ. COICOP 06.2.1 «Ιατρικές υπηρεσίες») και να επεκταθεί η κάλυψη σε ορισμένα άλλα προϊόντα τα οποία συμπεριλαμβάνονταν μόνο εν μέρει (π.χ. COICOP 04.4 «Άλλες υπηρεσίες σχετικές με την κατοικία»).
- προσδιόρισαν τη γεωγραφική και πληθυσμιακή κάλυψη. Οι ΕνΔΤΚ καλύπτουν τις αγορές που πραγματοποιούν τα νοικοκυριά στην επικράτεια μιας χώρας, τόσο οι καταναλωτές μόνιμοι κάτοικοι όσο και οι καταναλωτές μη μόνιμοι κάτοικοι. Κατ' αρχήν, καλύπτονται όλα τα τμήματα του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων των άκρων της κατανομής του εισοδήματος και του πληθυσμού συλλογικών συμβιώσεων.

- όρισαν την αντιμετώπιση των τιμών τιμολογίου (για παράδειγμα, στην περίπτωση των χρεώσεων ηλεκτρικού ρεύματος ή τηλεφώνου), καθώς και κανόνες για την αντιμετώπιση των αλλαγών στη διάρθρωση των τιμολογίων.

Οι κανονισμοί του 1999 όρισαν:

- ελάχιστα πρότυπα για την αντιμετώπιση των υπηρεσιών ασφάλισης. Οι τιμές των ακαθάριστων ασφάλιστρων χρησιμοποιούνται ως δείκτης τιμών, αλλά οι συντελεστές στάθμισης χρησιμοποιούν τις ονομαζόμενες «ασφαλιστικές δαπάνες»·
- ένα νέο πλαίσιο ταξινόμησης που πρέπει να χρησιμοποιείται (η ταξινόμηση COICOP/ΕνΔΤΚ) – σύμφωνα με την τελική έκδοση της ταξινόμησης COICOP που ορίστηκε από τα Ηνωμένα Έθνη·
- ελάχιστα πρότυπα για την καταγραφή των τιμών στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης και της κοινωνικής προστασίας. Συγκεκριμένα, οι τιμές που πρέπει να συμπεριληφθούν στους ΕνΔΤΚ είναι αυτές που πληρώνουν τα νοικοκυριά χωρίς τις επιστροφές από κρατικές μονάδες, υπηρεσίες κοινωνικής ασφάλισης ή άλλα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα.

Οι κανονισμοί του 2000 αφορούσαν:

- κανόνες σχετικά με το χρονοδιάγραμμα εισαγωγής των τιμών καταναλωτή για αγαθά και υπηρεσίες – οι τιμές για τα αγαθά εισάγονται στον ΕνΔΤΚ για το μήνα κατά τον οποίο παρατηρούνται, ενώ οι τιμές για τις υπηρεσίες εισάγονται στον ΕνΔΤΚ για το μήνα κατά τον οποίο μπορεί να αρχίσει η κατανάλωση της υπηρεσίας·
- πρότυπα για την αντιμετώπιση των μειωμένων τιμών – ορίζεται η χρονική στιγμή κατά την οποία οι ΕνΔΤΚ πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις μειώσεις τιμών και άλλες προσφορές στους καταναλωτές.

Το 2001, δημοσιεύθηκαν δύο ακόμη κανονισμοί σχετικά με:

- ελάχιστα πρότυπα για την αντιμετώπιση των δαπανών παροχής υπηρεσιών που καθορίζονται αναλογικά προς την αξία συναλλαγής – για παράδειγμα ορισμένες από τις δαπάνες που μπορεί να πληρώνονται για χρηματοπιστωτικές και νομικές υπηρεσίες·
- ελάχιστα πρότυπα για τις διαδικασίες αναθεώρησης – για παράδειγμα όταν λαμβάνονται νέες ή βελτιωμένες πληροφορίες ή όταν υπάρχουν μεταβολές στους κανόνες που διέπουν την παραγωγή των ΕνΔΤΚ. Οι ΕνΔΤΚ μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αναθεώρησης – εφόσον τηρούνται ορισμένοι διαδικαστικοί κανόνες.

Κατευθυντήριες γραμμές:

Εκτός από τη σημαντική αυτή σειρά κανονισμών, έχει επίσης συμφωνηθεί μια σειρά κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις μεθόδους αναθεώρησης (που μετατρέπονται τώρα σε κανονισμούς)· η αντιμετώπιση ορισμένων μειώσεων τιμών· παρατηρήσεις τιμών που απορρίπτονται για χρήση στους δείκτες και η αντιμετώπιση του εξοπλισμού επεξεργασίας δεδομένων.

9. Μελλοντικά μέτρα για την εναρμόνιση

Η σημαντική πρόοδος που σημειώθηκε όσον αφορά την εναρμόνιση των ΔΤΚ δεν σημαίνει ότι η εν λόγω εργασία έχει πλέον ολοκληρωθεί. Υπάρχουν διάφορα σημαντικά ζητήματα για τα οποία απαιτείται ακόμη περαιτέρω εναρμόνιση.

Τα δύο κυριότερα τεχνικά ζητήματα που βρίσκονται επί του παρόντος στην ημερήσια διάταξη είναι:

- διόρθωση της ποιότητας και δειγματοληψία. Η Eurostat και τα κράτη μέλη παρακολουθούν στενά ένα σχέδιο δράσης για το θέμα αυτό. Στόχος είναι να συμφωνηθούν ορισμένες πιο συγκεκριμένες βέλτιστες πρακτικές για μια σειρά ειδικών αγαθών και υπηρεσιών (ιδίως, για αυτοκίνητα, διαρκή καταναλωτικά αγαθά, βιβλία και CD, είδη ένδυσης, υπολογιστές και υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών). Ο κανονισμός που εξέτασε το ζήτημα αυτό το 1996 αποτελούσε μόνο ένα πρώτο βήμα – δεν συνιστά από μόνος του επαρκή εγγύηση πλήρους συγκρισιμότητας.
- ιδιοκατοίκηση. Τα τεκμαρτά μισθώματα για την ανάλωση της υπηρεσίας στέγασης σε περίπτωση ιδιοκατοίκησης εξαιρούνται επί του παρόντος από τους ΕνΔΤΚ. Πραγματοποιούνται δοκιμαστικοί υπολογισμοί χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση βασισμένη στο κόστος αγοράς στέγης, που είναι νέα στον τομέα των νοικοκυριών (αυτό αφορά κυρίως νεόδμητες κατοικίες). Οι δείκτες θα καταρτιστούν ξεχωριστά από τους ΕνΔΤΚ, σε πειραματική βάση, πριν να ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση για ενσωμάτωσή τους στους ΕνΔΤΚ.

Εκτός από αυτά, υπάρχουν ορισμένα άλλα τεχνικά ζητήματα τα οποία μπορεί να μην είναι θεμελιώδους σημασίας για τους ΕνΔΤΚ, αλλά τα οποία, ωστόσο, επηρεάζουν τη συγκρισιμότητα, όπως η αντιμετώπιση των εποχιακών ειδών και το επίπεδο της στοιχειώδους ομαδοποίησης.

Ορισμένα άλλα βασικά καθήκοντα που πρέπει να αναληφθούν είναι:

- η ανάπτυξη πιο ολοκληρωμένων συστημάτων για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των κρατών μελών με τους υφιστάμενους κανονισμούς και άλλες κατευθύνσεις. Απαιτείται μεγαλύτερη εγγύηση της ποιότητας της διαδικασίας κατάρτισης του ΕνΔΤΚ με την ευρύτερη έννοια.
- η υποστήριξη των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών των υπό ένταξη και των υπονήφιων χωρών, για να εξασφαλιστεί ότι οι δικοί τους ΕνΔΤΚ είναι επίσης συγκρίσιμοι (εφόσον δεν γίνεται ήδη).
- η ενοποίηση του σημερινού πολύ εκτενούς νομικού πλαισίου για τους ΕνΔΤΚ και η εκπόνηση, σε εύθετο χρόνο, ενός μεθοδολογικού εγχειριδίου που θα απευθύνεται τόσο στους υπεύθυνους κατάρτισης των δεικτών όσο και στους χρήστες.

Άλλες πληροφορίες για τους ΕνΔΤΚ

Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία εναρμόνισης περιλαμβάνονται στις δύο εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Συμβούλιο, για την εναρμόνιση των δεικτών τιμών καταναλωτή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, COM(2000) 742 τελικό και COM(1998) 104 τελικό. Τεχνικές σημειώσεις για την κατάρτιση του ΔΤΚΝΕ και του ΕυρΔΤΚ περιλαμβάνονται στο έγγραφο «On the Computation of Harmonized Indices of Consumer Prices – (HICPs)» της μονάδας σύγκρισης τιμών της Eurostat, το οποίο ενημερώθηκε το 2001. Τα έγγραφα αυτά αποτελούν μέρος της [‘Compendium of HICP reference documents’](#). Η Συλλογή αυτή περιέχει επίσης τα νομικά κείμενα και τις κατευθυντήριες γραμμές για τον ΕνΔΤΚ.

[Δήλωση του κ. Wim Duisenberg](#), προέδρου της ΕΚΤ, που προσδιορίζει τη σχέση μεταξύ της στρατηγικής για τη νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των ΕνΔΤΚ. Συνέντευξη τύπου της ΕΚΤ, Φρανκφούρτη, 13.10.1998.

[Δελτίο τύπου της ΕΚΤ](#) της 8ης Μαΐου 2003 σχετικά με στρατηγική της νομισματικής πολιτικής.

Για μια συζήτηση σχετικά με τις έννοιες του ΔΤΚ και του δείκτη κόστους ζωής: [‘Inflation, the Cost of Living and the Domain of a Consumer Price Index’](#), του Peter Hill, έγγραφο που υποβλήθηκε στην κοινή συνεδρίαση ΔΟΕ/ΟΕΕ των ΗΕ για τους δείκτες τιμών καταναλωτή, Γενεύη 3-5 Νοεμβρίου 1999.

[‘At what price? Conceptualising and Measuring Cost-of-Living and Price Indexes’](#), Charles L. Schultze και Christopher Mackie, Editors, US National Academy of Sciences, 2002.

Σημεία επαφής

Αλέξανδρος Μακαρονίδης
Carsten Olsson
Keith Hayes
Lene Mejer

Τηλ.: (+352) 4301 33375

Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για τους ΕνΔΤΚ: estat-hicp-methods@cec.eu.int
Αριθμός τηλεομοιοτυπίας για τους ΕνΔΤΚ: (+352) 4301 33989.

Άλλοι χρήσιμοι σύνδεσμοι

[The Ottawa Group](#) – διεθνείς διασκέψεις για τους δείκτες τιμών

[The UN Economic Commission for Europe](#) – διεθνείς συζητήσεις για τους δείκτες τιμών

Η ομάδα εργασίας για την αναθεώρηση του [ILO manual on CPIs](#)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πλήρης κατάλογος των κανονισμών για τον ΕνΔΤΚ (το Μάρτιο του 2004)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 1995 για τη θέσπιση εναρμονισμένων δεικτών τιμών καταναλωτή (ΕΕ L 257, 27.10.1995, σ. 1)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1749/96 της Επιτροπής της 9ης Σεπτεμβρίου 1996 επί των αρχικών μέτρων για την υλοποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου για τους εναρμονισμένους δείκτες τιμών καταναλωτή (ΕΕ L 229, 10.9.1996, σ. 3)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2214/96 της Επιτροπής της 20ής Νοεμβρίου 1996 για τη θέσπιση εναρμονισμένων δεικτών τιμών καταναλωτή: διαβίβαση και διάδοση των υποδεικτών των ΕνΔΤΚ (ΕΕ L 296, 21.11.1996, σ. 8)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2454/97 της Επιτροπής της 10ης Δεκεμβρίου 1997 περί μέτρων εκτέλεσης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου όσον αφορά τα ελάχιστα πρότυπα για την ποιότητα των συντελεστών στάθμισης του ΕΝΔΤΚ (ΕΕ L 340, 11.12.1997, σ. 24)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1687/98 του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 1998 για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1749/96 της Επιτροπής σχετικά με την κάλυψη των αγαθών και υπηρεσιών του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕΕ L 214, 31.7.1998, σ. 12)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1688/98 του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 1998 για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1749/96 της Επιτροπής σχετικά με τη γεωγραφική και την πληθυσμιακή κάλυψη του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕΕ L 214, 31.7.1998, σ. 23)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2646/98 της Επιτροπής της 9ης Δεκεμβρίου 1998 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου όσον αφορά τα ελάχιστα πρότυπα για την αντιμετώπιση των τιμολογίων στον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕΕ L 335, 10.12.1998, σ. 30)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1617/1999 της Επιτροπής της 23ης Ιουλίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου όσον αφορά τα ελάχιστα πρότυπα για την αντιμετώπιση των ασφαλίσεων στους εναρμονισμένους δείκτες τιμών καταναλωτή και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2214/96 (ΕΕ L 192, 24.7.1999, σ. 9)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1749/1999 της Επιτροπής της 23ης Ιουλίου 1999 που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2214/96, σχετικά με τους υποδείκτες των εναρμονισμένων δεικτών τιμών καταναλωτή (ΕΕ L 214, 13.8.1999, σ. 1)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2166/1999 του Συμβουλίου της 8ης Οκτωβρίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2494/95 όσον αφορά τα ελάχιστα πρότυπα για την αντιμετώπιση των προϊόντων στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης και της κοινωνικής προστασίας στον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕΕ L 266, 14.10.1999, σ. 1)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2601/2000 της Επιτροπής της 17ης Νοεμβρίου 2000 σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα εισαγωγής των τιμών καταναλωτή στον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕΕ L 300, 29.11.2000, σ. 14)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2602/2000 της Επιτροπής της 17ης Νοεμβρίου 2000 σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου όσον αφορά τα ελάχιστα πρότυπα για την αντιμετώπιση των μειώσεων τιμών στον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕΕ L 300, 29.11.2000, σ. 16)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1920/2001 της Επιτροπής της 28ης Σεπτεμβρίου 2001 περί καθορισμού λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου όσον αφορά τα ελάχιστα πρότυπα για την αντιμετώπιση των δαπανών παροχής υπηρεσιών που καθορίζονται αναλογικά προς την αξία συναλλαγής στον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή και περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2214/96 (ΕΕ L 261, 29.9.2001, σ. 46 – δημοσίευση διορθωτικού στην ΕΕ L 295, 13.11.2001, σ. 34)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1921/2001 της Επιτροπής της 28ης Σεπτεμβρίου 2001 σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου όσον αφορά τα ελάχιστα πρότυπα για τις αναθεωρήσεις του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2602/2000 (ΕΕ L 262, 29.9.2001, σ. 49 – δημοσίευση διορθωτικού στην ΕΕ L 295, 13.11.2001, σ. 34).

Όλες αυτές οι νομικές πράξεις διατίθενται στην [επίσημη νομική βάση δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#), ενώ η «[Compendium of HICP reference documents](#)» περιέχει επίσης τα κείμενα των εν λόγω κανονισμών.